

ВИСНОВОК

на проект Закону про внесення зміни до розділу XXI "Прикінцеві та перехідні положення" Митного кодексу України щодо підтримки підприємств оборонно-промислового комплексу
(реєстр. № 13421 від 25.06.2025)

11 липня 2025 року
протокол № 203

Комітет на своєму засіданні 11 липня 2025 року (протокол № 203) розглянув проект Закону про внесення зміни до розділу XXI "Прикінцеві та перехідні положення" Митного кодексу України щодо підтримки підприємств оборонно-промислового комплексу (реєстр. № 13421 від 25.06.2025), поданий народними депутатами України Арахамією Д.Г., Гетманцевим Д.О. та іншими (всього 126 н.д.).

Як зазначено у Пояснювальній записці, основною метою законопроекту є підтримка та стимулювання розвитку підприємств оборонно-промислового комплексу, а також забезпечення належного та безперебійного постачання товарів оборонного призначення для сил оборони шляхом тимчасового спрощення митних формальностей щодо товарів, які поміщуються підприємствами, включеними Міністерством оборони України до Переліку підприємств оборонно-промислового комплексу, Міністерством оборони України, Збройними Силами України, а також іншими утвореними відповідно до законів України військовими формуваннями, правоохоронними та розвідувальними органами, органами спеціального призначення з правоохоронними функціями, на які Конституцією та законами України покладено функції із забезпечення оборони держави, товарів у митні режими імпорту (у частині процедури кінцевого використання), тимчасового ввезення, переробки на митній території, переробки за межами митної території.

З цією метою проектом Закону пропонується розділ XXI "Прикінцеві та перехідні положення" Митного кодексу України доповнити новим пунктом, в якому визначається:

- 1) перелік суб'єктів, яким надаються спрощення, визначені цим пунктом;

2) перелік митних режимів, при поміщенні в які товари, що призначені для підтримки підприємств оборонно-промислового комплексу користуються спрощеннями при проведенні митних формальностей;

3) особливості застосування положень статей 73-1 та 73-2 Митного кодексу України;

4) встановлення строку дії авторизації для поміщення товарів у митні режими імпорту (у частині процедури кінцевого використання), переробки на митній території, переробки товарів за межами митної території з урахуванням строків здійснення операцій з товарами у відповідному митному режимі;

5) можливість проведення заходів з оцінки відповідності суб'єктів, зазначених в абзаці першому цього пункту, критеріям та/або умовам надання авторизації, на робочих місцях посадових осіб митного органу без відвідування об'єктів підприємства.

Як зазначають автори законопроекту, Законом України «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо імплементації деяких положень Митного кодексу Європейського Союзу» (від 22.08.2024 р. № 3926-IX), який прийнятий в рамках послідовної імплементації національного митного законодавства до вимог законодавства ЄС, введено інститут авторизації для поміщення товарів у митний режим.

Запровадження таких митних формальностей впливає на термін здійснення митного оформлення, зокрема це стосується і товарів оборонного призначення.

В умовах широкомасштабної збройної агресії росії проти України та необхідності забезпечення обороноздатності виникає нагальна необхідність у спрощенні проведення митних формальностей для суб'єктів, які поміщують товари, що призначені для підтримки підприємств оборонно-промислового комплексу у митні режими імпорту (у частині процедури кінцевого використання), тимчасового ввезення, переробки на митній території, переробки за межами митної території.

Саме для таких суб'єктів законопроектом визначаються відповідні спрощення задля прискорення здійснення митних процедур та митного оформлення.

Прийняття законопроекту сприятиме зміцненню обороноздатності України.

Законопроект є похідним від проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо підтримки підприємств оборонно-промислового комплексу» (реєстр. № 13420) (далі – законопроект за реєстр. № 13420), яким передбачається порядок формування Переліку підприємств оборонно промислового комплексу.

Враховуючи важливість законопроекту для економіки Держави, її обороноздатності, положення зазначеного проекту Закону були обговорені на ряді робочих груп, організованих Комітетом, із залученням народних депутатів України, помічників народних депутатів України, представників заінтересованих міністерств і відомств, бізнесових асоціацій.

В ході обговорення законопроекту на засіданнях вищевказаних робочих груп були напрацьовані основні напрями, в контексті яких необхідно доопрацювати текст законопроекту до другого читання з огляду на національне законодавство та сталу практику здійснення митних формальностей.

Так, з урахуванням окремих положень Митного кодексу України (частини другої та пунктів 1, 2 частини п'ятої статті 73-1, статті 73-4, пункту 9 частини п'ятої статті 19-4) постало питання необхідності врегулювання можливості передачі прав та обов'язків, визначених в авторизації для поміщених товарів у митний режим, іншим підприємствам, а також використання еквівалентних товарів для зазначеної категорії осіб, тобто за авторизацією для поміщення товарів у митний режим на підставі митної декларації.

Такий альтернативний варіант пропонується встановити у новому підпункті пункту 9-40 Розділу XXI «Прикінцеві та перехідні положення» Митного кодексу України.

Також було прийняте рішення про необхідність опрацювання питання щодо звільнення від оподаткування ввізним митом складових оборонних товарів, які ввозяться в заміну знищених внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України, для виконання того ж державного контракту (договору) звільняються від оподаткування ввізним митом.

Головне науково-експертне управління Верховної Ради України у своєму експертному висновку (№ 16/03-2025/159388 від 10.07.2025 р.) зокрема, зазначило про те, що з метою уникнення колізій, які будуть виникати при практичному застосуванні законопроекту, виникає необхідність узгодження термінології, яка вживається в цьому законопроекті з термінологією, яка вживається у взаємопов'язаному законопроекті за реєстр. № 132420, з урахуванням положень діючого національного законодавства.

Також ГНЕУ звертає увагу на те, що відповідно до абзацу 2 нового пункту 9-49 розділу XXI «Прикінцеві та перехідні положення» Митного кодексу України «положення частини п'ятої статті 73-1 цього Кодексу не застосовуються».

З огляду на те, що згідно з чинною редакцією вказаної частини 5 статті 73-1 Митного кодексу України заборонено надання авторизації для поміщення товарів у митний режим на підставі митної декларації в разі, зокрема, «1) передачі прав та обов'язків іншому підприємству відповідно до статті 73-4 цього Кодексу», потребує додаткового обґрунтування пропоноване виключення обмеження щодо передачі вказаних прав та обов'язків іншому підприємству (зокрема, не повною мірою зрозуміло, чи буде таке інше підприємство належати до оборонно-промислового комплексу).

Міністерство фінансів України у своєму експертному висновку (вих. № 34010-04-3/19389 від 10.07.2025 р.), підготовленому на виконання листа Секретаріату Кабінету Міністрів України від 01.07.2025 р. № 16211/0/2-25

зазначило, що реалізація норм законопроекту не матиме впливу на показники бюджетів та не матиме вартісного впливу на показники бюджетів, а також не потребує фінансового забезпечення.

В ході обговорення законопроекту, народні депутати-члени Комітету підтримали необхідність внесення змін, запропонованих проектом Закону про внесення зміни до розділу XXI "Прикінцеві та перехідні положення" Митного кодексу України щодо підтримки підприємств оборонно-промислового комплексу (реєстр. № 13421 від 25.06.2025), а також напрацювань, досягнутих на засіданнях робочих груп.

З огляду на вищезазначене, за наслідками розгляду та обговорення законопроекту, керуючись положеннями статей 108, 114 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України», Комітет Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики **вирішив:**

1. Рекомендувати Верховній Раді України:

проект Закону про внесення зміни до розділу XXI "Прикінцеві та перехідні положення" Митного кодексу України щодо підтримки підприємств оборонно-промислового комплексу, поданий народними депутатами України Арахамією Д.Г., Гетманцевим Д.О. та іншими (всього 126 н.д.), (реєстр. № 13421 від 25.06.2025) **включити до порядку** денного тринадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання;

за наслідками розгляду у першому читанні, проект Закону про внесення зміни до розділу XXI "Прикінцеві та перехідні положення" Митного кодексу України щодо підтримки підприємств оборонно-промислового комплексу, поданий народними депутатами України Арахамією Д.Г., Гетманцевим Д.О. та іншими (всього 126 н.д.), (реєстр. № 13421 від 25.06.2025) прийняти за основу з дорученням Комітету доопрацювати зазначений законопроект з урахуванням пропозицій і поправок суб'єктів права законодавчої ініціативи, а також з урахуванням пропозицій, висловлених у цьому висновку Комітету відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України та внести його на розгляд Верховної Ради України у другому читанні.

2. Доповідати позицію Комітету під час розгляду законопроекту на пленарному засіданні Верховної Ради України доручити Гетманцеву Д.О. – Голові Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики.

Голова Комітету

Д.О. Гетманцев

